

ابن اثنوری سلسله‌ای

تورج دریایی

ترجمه خشایار بهاری

سرشناسه: دریایی، تورج، ۱۳۴۶
 عنوان و نام پدیدآور: امپراتوری ساسانی / تورج دریایی؛ ترجمه خشایار بهاری
 مشخصات نشر: تهران: نشر فرزاد روز، ۱۳۹۲.
 مشخصات ظاهری: ۲۲۰ ص: مصور، نقشه، نمودار.
 شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۲۱-۳۸۸-۶
 وضعیت فهرست نویسی: فیا
 یادداشت: عنوان اصلی: Sasanian Persia: the rise and fall of an empire, 2013
 یادداشت: کتابخانه.
 یادداشت: نمایه.
 موضوع: ایران -- تاریخ -- ساسانیان، ۲۲۶ - ۶۵۱ م.
 موضوع: ایران -- تاریخ -- پیش از اسلام.
 شناسه افزوده: بهاری، خشایار، ۱۳۴۰ - مترجم
 رده بندی کنگره: ۱۳۹۲ الف ۸ د ۴ / DSR۴۰۳
 رده بندی دیویی: ۹۵۵/۰۳
 شماره کتابشناسی ملی: ۳۲۸۶۳۹۳

فرزان

امپراتوری ساسانی

تورج دریایی

ترجمه خشایار بهاری

چاپ اول: ۱۳۹۲؛ تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه

قیمت: ۲۷۰۰۰ تومان

ناظر چاپ: مجتبی مقدم

حروفنگاری: شبستری؛ لیتوگرافی: ارغوان

چاپ: فروغ دالتش؛ صحافی: مهرآیین

حق چاپ و نشر محفوظ است.

میدان ونک، خیابان گاندی شمالی، پلاک ۹، واحد ۱۰

تلفکس: ۸۸۸۲۲۴۷ - ۸۸۸۷۲۳۹۹ - ۸۸۶۷۹۴۴۲

E-mail: info@farzanpublishers.com

www.farzanpublishers.com

ISBN: 978-964-321-388-6

مجموعه مطالعات ایران باستان

ایران در سال‌های اخیر، تاریخی مداوم دارد، تاریخی سرشار از فراز و نشیب‌های عظیم آموز.

این یکی از بارزترین جلوه‌های فرهنگ و تمدن مردم ایران زمین است. ایران باستان است، دورانی شکوهمند که تمدن بشری را پرپر کرد و برپای آن افزود.

هدف از «مجموعه مطالعات ایران باستان» آن است که ترجمه

مهمترین و باارزشترین دست‌نویس‌های موجود را از هزاره‌های دوردست ماقبل تاریخ تا سده‌های ساسانیان، در دسترس فارسی‌زبانان قرار دهد. و نیز با تألیف این شناسنامه برجسته که تاکنون منتشر نشده‌اند، کمبود اطلاعات موجود در این باره را جبران کند و با نشان دادن وضع کنونی میراث تاریخی، بر علاقه و توجه به تاریخ و زبان و دین و هنر ایران باستان بیفزاید، و از این راه شناخت مبهم و محدودی را که امروزه بر روزه‌های تاریخی درباره ایران سایه انداخته است، به شناختی آگاهانه و روشنی پویا بدل نماید و بر ماهیت فضای تحقیقات تاریخی و فرهنگی اثر گذارد.

از آنجا که میراث ایران باستان کمتر مورد توجه بوده است، می‌کوشیم از یاری افراد ایران‌دوست و حمایت معنوی و مالی هم‌دانشان آنها برای شناخت و نشر آثار ایران کهن بهره‌مند شویم. به این منظور هر مجلد به نام از آنان سپاسگزاری نماییم.

امید است «مجموعه مطالعات ایران باستان» که در واقع نگاه گسترده و گشوده به تاریخ و فرهنگ و هنر و دین و زبان و ادبیات ایران دارد، موجب گسترش دانش ایران‌پژوهان و تمام دوستداران و شیفتگان فرهنگ ایرانی شود.

مجموعه مطالعات ایران باستان

کتابهای این مجموعه در پنج بخش منتشر می شود:

(۱) تاریخ ایران باستان

الف) تاریخ و هنر ایلامی، شوش هخامنشی

ب) تاریخ امپراتوری هخامنشی

ج) تاریخ سلوکیان

د) تاریخ پارتیان

هـ) تاریخ ساسانیان

(۲) تاریخ زبانهای باستانی ایران

الف) تاریخ زبان پهلوی

ب) تاریخ زبانهای هادر ایران باستان

ج) تاریخ زبانهای سستری در ایران باستان

د) تاریخ زبان یهودی ایران باستان

(۳) راهنمای مقدماتی زبانهای باستان

الف) راهنمای زبان کهن ایران باستان

ب) راهنمای زبان پارسی

ج) راهنمای زبان سغدی

د) راهنمای زبان ختنی

هـ) راهنمای زبان پهلوی

و) راهنمای زبان پارسی میانه و پارتی

(۴) منابع مطالعاتی درباره ایران باستان

کتیبههای هخامنشی

کتیبههای بیستون، نقش رستم و تخت جمشید

(۵) تاریخ ادبیات شفاهی سنتی

حماسه و تاریخ در ایران باستان

زیر نظر و با انتخاب :

پروفسور ریچارد ن. فرای

دانشگاه هاروارد

پروفسور اوکتور شرؤ

دانشگاه هاروارد

پروفسور محمدرحیم شایگان

دانشگاه لوس آنجلس

مدیر مجموعه :

کامران فانی

به سرپرستی :

تورج اتحادیه

مشاور علمی :

ژاله آموزگار

استاد دانشگاه تهران

بدرالزمان قریب

استاد دانشگاه تهران

شاهرخ رزمجو

استاد دانشگاه تهران

داریوش شایگان

نشر فرزانه روز

فهرست

سپاسگزاری	یازده
شرح تصاویر فصلهای مختلف	سیزده
نقشه	پانزده
تبارنامه	شانزده
پیش درآمد	بیست و یک
فصل اول: تاریخ سیاسی ایران و آئیران	۱
فصل دوم: جامعه ایران شهر	۴۵
فصل سوم: دین شاهنشاهی ساسانی: آیین زردشت، مانی، بودیسم و مسیح	۷۷
فصل چهارم: زبانها و متنهاى باقى مانده	۱۰۷
فصل پنجم: اقتصاد و نهادهای ایران شهر ساسانی	۱۳۳
ارجاعات متن	۱۶۵
کتابشناسی	۲۰۷
نمایه	۲۳۹

سپاسگزاری

شکل‌گیری بسیاری از آنچه در این کتاب آمده است را مدیون استادانم، H. P. Schmidt، M. Bates، R. Rapaport، L. G. Morong هستم. مایلم از دوستان و همکارانم که مباحث کتاب را با من مطرح کردند، یا راهنمایی‌ها و کمک‌ها را در شکل‌گیری مطالب بوده‌اند سپاسگزاری کنم:

D. Akbarzadeh, I. Afshar, S. Adhami, K. Abdi, A. Gariboldi, R. N. Frye, P. Andami, M. Alram, R. Gyselen, K. Kamali - Sarvesteni, M. Mahdabi, A. Mousavi, M. Omidssalar, Z. Rubin, R. Shayegan, S. Soleymani, J. Stausberg, T. Walker, D. Whitcomb.

همچنین از همفکریهای دانشجویان و کمکهای دستیارانم در فرآیند تدریس بهره‌مند شده‌ام: از جمله:

Katherine Martinez, Haleh Ebrahimi, Khodadad Rezakhani, Warren Soward.

همچنین حمایت‌های پیوسته و بحث با افراد زیر بسیار بی‌گناهی بوده است:

M. Amanat, M. Behrooz, E. Chehabi, A. Matin - Asgari;

و بیش از همه، مادرم مینا نراقی، که کتاب را نیز به او هدیه می‌کنم. پژوهش حاضر توسط دانشگاه ایالتی کالیفرنیا در Fullerton، مؤسسه تحقیقاتی مطالعات ایرانی، دانشگاه کالیفرنیا در Irvine، و همچنین با سخاوتهای دوستانم، J. Mastegar، حمایت مالی شده است.

تورج دریایی